

יַעֲקֹב שֶׁהוּא תוֹרָה. וְעַל פֶּן הַתּוֹרָה מִתְחִילָה בְּבִי"ת, בִּי"ת רֵאשִׁית.

פָּתַח וְאָמַר, בְּרֵאשִׁית בְּרָא אֱלֹהִים, הִינּוּ שְׁפָתוֹב וַיִּבְנֶן ה' אֱלֹהִים אֶת הַצֹּלַע. אֶת הַשָּׁמַיִם, הִינּוּ שְׁפָתוֹב וַיִּבְאֶה אֶל הָאָדָם. וְאֵת הָאָרֶץ, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר עֲצָם מַעֲצָמִי. וְדָאֵי זוּהֵי אָרֶץ הַחַיִּים.

עוֹד פָּתַח רַבִּי שְׁמַעוֹן וְאָמַר, (תהלים ק) נָאֵם ה' לֵאדֹנִי שָׁב לִימִינִי עַד אֲשִׁית אֵיבֹיךָ הַדָּם לְרַגְלֶיךָ. נָאֵם ה' לֵאדֹנִי - הַדְּרָגָה הַעֲלִיּוֹנָה לְדְרָגָה הַתַּחְתּוֹנָה אוֹמְרֵת שָׁב לִימִינִי, לְקִשְׁרֵי מַעֲרָבִית בְּדְרוֹמִית, שְׁמַאל בְּיָמִין, כְּדֵי לְשַׁבֵּר אֶת כַּחַם שֶׁל שְׁאֵר הַעַמִּים עוֹבְדֵי כּוֹכָבִים וּמַזְלוֹת. נָאֵם ה' לֵאדֹנִי - נָאֵם ה' זֶה יַעֲקֹב. לֵאדֹנִי - זֶה (יהושע א) אַרְוֹן הַכְּרִית אֲדוֹן כָּל הָאָרֶץ. דְּבַר אַחַר נָאֵם ה' - זֶה יוֹבֵל. לֵאדֹנִי - זוֹ שְׁמִטָּה, שְׁפָתוֹב כֹּה (שמות כא) אֶהְבֹּתִי אֶת אֲדֹנִי. שָׁב לִימִינִי - שְׁהַרֵי הַיָּמִין מִתְחִיל בַּיּוֹבֵל, וְשְׁמִטָּה צְרִיף לְקִשְׁרֵי בְּיָמִין.

בֹּא רְאֵה, שְׁמִטָּה זוֹ לֹא נִקְשְׁרַת בְּקִיּוֹם שְׁלֵם בְּיָמִין וּבְשְׁמַאל מִיּוֹם שְׁנִבְרָאת. כְּשֶׁרוֹצֶה לְהִתְקַשֵּׁר, הוֹשִׁיט זְרוּעַ שְׁמַאל כַּגִּנְדָּה וּבְרָא אֶת הָעוֹלָם הַזֶּה. וּבְגִלְלָה שֶׁהוּא מֵצֵד שְׁמַאל, אֵין בּוֹ קִיּוֹם עַד הַזְּמַן שֶׁל הָאֵלֶף הַשְּׂבִיעִי, שְׁבָאוֹתוֹ יוֹם לַחֹדֶשׁ מִתְקַשֵּׁר אֹז בְּיָמִין. וְאֹז תִּהְיֶה בֵּין הַיָּמִין וְהַשְּׁמַאל בְּקִיּוֹם שְׁלֵם, וַיִּמְצְאוּ שְׁמַיִם חֲדָשִׁים וְאָרֶץ חֲדָשָׁה, וְאֹז לֹא תוֹזוּ מִשֵּׁם לְעוֹלָמִים.

אִם כֵּן, בְּמָה נֶעֱמֵד שָׁב לִימִינִי? אֲלֵא עַד זְמַן יְרוּעַ, שְׁפָתוֹב עַד אֲשִׁית אֵיבֹיךָ הַדָּם לְרַגְלֶיךָ, וְלֹא תִמִּיד. אָבֵל בְּאוֹתוֹ זְמַן לֹא תוֹזוּ מִשֵּׁם לְעוֹלָמִים, שְׁפָתוֹב (ישעיה נד)

דִּיעֲקֹב דְּאִיהוּ אוֹרִייתָא. וְעַל דָּא אוֹרִייתָא שְׂרִיא בְּבִי"ת. בִּי"ת רֵאשִׁית.

פָּתַח וְאָמַר בְּרֵאשִׁית בְּרָא אֱלֹהִים, הִינּוּ דְכָתִיב וַיִּבְנֶן יי אֱלֹהִים אֶת הַצֹּלַע. אֶת הַשָּׁמַיִם הִינּוּ דְכָתִיב וַיִּבְאֶה אֶל הָאָדָם. וְאֵת הָאָרֶץ כְּמָה דְאֵת אָמַר וְעֲצָם מַעֲצָמִי. וְדָאֵי הַאי אִיהִי אָרֶץ הַחַיִּים.

הִנּוּ פָּתַח רַבִּי שְׁמַעוֹן וְאָמַר (תהלים ק) נָאֵם יי לֵאדֹנִי שָׁב לִימִינִי עַד אֲשִׁית אֵיבֹיךָ הַדָּם לְרַגְלֶיךָ. נָאֵם יי לֵאדֹנִי, דְּרָגָא עַלְאָה לְדְרָגָא תַתְּאָה קְאָמַר שָׁב לִימִינִי, לְאֵתְקַשְׁרָא מַעֲרָבִית בְּדְרוֹמִית שְׁמַאלָא בְּיָמִינָא. בְּגִין לְתַבְרָא חִילִּיהוֹן דְּשְׁאֵר עַמִּין עוֹבְדֵי כּוֹכָבִים וּמַזְלוֹת. נָאֵם יי לֵאדֹנִי, נָאֵם יי דָּא יַעֲקֹב. לֵאדֹנִי דָּא (יהושע א) אַרְוֹן הַכְּרִית אֲדוֹן כָּל הָאָרֶץ. דְּבַר אַחַר נָאֵם יי דָּא יוֹבֵלָא. לֵאדֹנִי דָּא שְׁמִיטָה. דְּכָתִיב בָּהּ (שמות כא) אֶהְבֹּתִי אֶת אֲדֹנִי. שָׁב לִימִינִי דְּהָא יִמִּינָא בַּיּוֹבֵלָא שְׂרִיא. וְשְׁמִיטָה בְּעֵי לְאֵתְקַשְׁרָא בְּיָמִינָא.

הָא חֲזִי, שְׁמִיטָה דָּא לָא אֵתְקַשֵּׁר בְּקִיּוֹמָא שְׁלֵם בְּיָמִינָא וּבְשְׁמַאלָא מִיּוֹמָא דְּאֲשַׁתְּפַחַת, כְּדֵ בְּעֵיא לְאֵתְקַשְׁרָא אוֹשִׁיט דְּרוּעָא שְׁמַאלָא לְקַבְלָהּ וּבְרָא עַלְמָא דִּין. וּבְגִין דְּהוּא מְסַטְרָא דְּשְׁמַאלָא לִית בֵּיהּ קִיּוֹמָא עַד זְמַנָּא דְּאֵלֶף שְׂבִיעָאָה. דְּבַהּ הוּא יוֹמָא לַחֹדֶשׁ אֵתְקַשֵּׁר כְּדִין בְּיָמִינָא. וּכְדִין תִּהְיֶי בֵּין יִמִּינָא וְשְׁמַאלָא בְּקִיּוֹמָא שְׁלֵם וַיִּשְׁתַּפְּחוּן שְׁמַיִם חֲדָשִׁים וְאָרֶץ חֲדָשָׁה וּכְדִין לָא תַעֲדֵי מִתַּמְּן לְעַלְמִין.

אִי הָכִי בְּמַאי נוֹקִים שָׁב לִימִינִי. אֲלֵא עַד זְמַנָּא יְדִיעָא דְּכָתִיב עַד אֲשִׁית אֵיבֹיךָ הַדָּם לְרַגְלֶיךָ וְלֹא תִדִּיר. אָבֵל בְּהַהוּא זְמַנָּא לֹא תַעֲדֵי מִתַּמְּן לְעַלְמִין דְּכָתִיב, (ישעיה נד) כִּי